

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. V torek je bilo pri grofu Badeniju ministersko posvetovanje. Še ta teden se skličejo zastopniki čeških Nemcev in Čehov na konferenco, da dosežejo sporazumljenje na Češkem. — Verganiju so očitali po listih Schönener in tovariši sleparstvo. Vergani jih je tožil ter pravdo zgubil. Vsled tega je odložil državno in deželno poslanstvo; toda vodstvo krščanskih socijalistov mu je izreklo zaupanje.

Češko. Shod čeških mest in okrajev bode v Pragi dne 5. septembra. — Nemci po nekaterih krajih kar besnijo zoper Čehe in je pobijajo, posebno v Mostu. Vlada, ki ima skrbeti za red, pa to mirno gleda. — Dne 22. do 24. avgusta bode v Kraljevem gradu katoliški shod.

Koroško. Poslanec Černik po shodih rogovili zoper slovenskega poslanca Einspielerja. Ta je že sicer dobil nekaj nemških nezaupnic, ali te ga ne bolijo, ker mu niso došle od njegovih volilcev. — Kmečka gospodarska zadruga v Celovcu se prav lepo razvija.

Kranjsko. V nedeljo je nam toli sovražna »Südmarka« imela občni zbor v Kočevju. Skoro vsi nemški kričaji so povdarjali, da hočejo nas Slovence uničiti, da bode prej gotov pruski most do Adrije. — Prihodnjo nedeljo priredi katol. delavsko društvo iz Ljubljane shod pri Mariji-Pomagaj na Brezju.

Primorsko. Laško šolo v Podgori so zaprli, ker v 6 letih niso mogli skup zbornati zadostno število laških otrok. — V Trstu je štrajk pekovskih pomočnikov ponehal in so oni dan vsi začeli zopet delati. — Ako se isterski deželni zbor preloži iz Poreča v Pulj, mora se policija v Pulju poddržaviti, sicer slov. poslanci zopet ne bodo življenja varni.

Hrvaško. V saboru je te dni razgovor o zadnjih deželnozborskih volitvah, pri katerih je vlada postopala na mnogih krajih prav po madjarski maniri. — Mesto Reka noče vsprejeti novega ogerskega zakonika, vsled tega je poslalo posebno deputacijo k ogerskemu pravosodnemu ministru.

Ogersko. V ponedeljek je državni zbor prekinil svoje delo. Poslanci so se vrnili v svoje okraje ali pa odšli v toplice. Poslanci krščanske ljudske stranke pa ne bodo počivali, ampak v vsakem komitatu ali okraju priredili volilski shod, da se krščanko ljudstvo še bolj vzdrami in poduči.

Vnanje države.

Rim. Ono soboto so sv. oče vsprejeli razun francoskih romarjev tudi blizu 80 romarjev iz Severne Amerike. — Včeraj so liberalni časniki pisali, da so sv. oče parkrat omedleli, ali to, hvala Bogu, ni res.

Italijansko. Francoski princ Henrik Orleanski je razžalil vso laško armado, ker se je strahopeto obnašala v vojski proti Meneliku. Vsled tega je prince poklical kraljev nečak, grof Turinski, in v nedeljo je bilo sabljanje. Princ Orleanski je bil lahko ranjen, pred pametnim svetom pa s tem čast laške armade ni rešena.

Francosko. Predsednik Faure se je včeraj iz Pariza odpeljal na Rusko. Deset minut po njegovem odhodu pa je blizu kolodvora razpočila bomba. Pok je bil strašen, vendar se škoda ni zgodila nobena.

Angleško. Ker je anarhist Angiolitto, ne Golli, umoril španskega ministerskega predsednika, sklenile so vse evropske vlade, strogo postopati zoper anarhiste ali prekucuhe, le angleška vlada tega noče storiti ter tako daje tem strašnim ljudem potuho.

Bolgarsko. Deset let je knez Ferdinand bolgarski knez. Te dni se je mudil v Carigradu ter roko poljubil sultanu, ki mu je k desetletnici častital. — Stojlov, ki je Avstrijo hudo razžalil, še je vedno ministerski predsednik.

Kreta. Kristjani so silno razburjeni, ker se otoku bližajo turške vojne ladije; pa tudi evropski vojaki so vsi pripravljeni na boj. V Kandiji so poboji med kristijani in Turki na dnevnem redu. Turki so vsak dan predrznejši. Res skrajni čas je, da se tem krvavim homatijam napravi konec.

Špansko. Canovas je bil izredno slovesno pokopan. Ministerstvo ostane v rokah konservativcev, za kar se je izrekel tudi Sagasta, vodja španskih liberalcev.

Za poduk in kratek čas.

Glavna skupščina družbe sv. Cirila in Metoda v Škofji Loki.

(Konec.)

Ob jedni popoldne se je pričel banket. Prvo napitnico je napil g. prvomestnik svetlemu vladarju. Na to je izročil predsedništvo pri banketu loškemu mestnemu županu, ki je dajal besedo. Prvi jo je dobil družbini podpredsednik g. L. Svetec, ki je omenjal težko nalogo družbe ter napil starodavni Loki in vsem prijateljem družbe.

Župan Lenček napije izbornemu družbinemu vodstvu. Župnik Tomažič obljubljuje obmejnim Slovincem, da si ostanemo bratje in sestre: »Vaša kri je naša kri!«

Gdč. Amalija Sušnikova pozdravi prvomestnika v imenu Slovenk in pokloni od loških Slovenk nabranih 100 gld. pokroviteljnine.

Gospod kurat Koblar se za poklonjeni dar zahvali in napije slovenski vstrajnosti. Med sledečimi napitnicami navedemo posebno besede g. pravnikarja Viktorja Sušnik: »Slovenec biti je lahko reči, a biti težko!«

Občno pozornost pa je vzbudila lepa napitnica g. dr. Antona Medveda, ki je prihitel daleč sem iz Maribora, da bi ponesel pozdrave štajarskih trpinov ob nemški meji kranjskim bratom. Povdarjal je, da je danes veselje biti Slovenec, ker vse prešinja vzvišena slovenska ideja. »Ponosni smo, da nas je rodila slovenska mati. Naša nada, da najdemo na Kranjskem naučene brate, se je spolnila.« Prosil jih je pa tudi, da bi nas podpirali, se ozirali na nas tlačene Štajarce. Zaklical jim je: »Združite se, kranjski bratje, v političnem delovanju nam v izgled, delujte kompaktno, kakor stanujete kompaktno; kjer Slovencev moč se v jedno stika, pade sila še tako velika!«

Tem besedam je sledilo naučeno, dolgotrajno odobravanje. Nato je nastopil koroški dež. poslanec Gregor Einspieler, pričenski svoj nagovor s starodavnimi, a za nas Slovence žalibog resničnimi besedami: »Morituri vos salutant« — pozdravljajo vas oni, ki z jedno nogo že v grobu stojé! Hudo se godi koroškim Slovincem pod krutim nasilstvom nasprotnikov: krvavo potrebujejo zdravnika ob smrtni postelji svoje materine narodnosti; zdravnik jim je v tem oziru družba sv. Cirila in Metoda. Srčno se je govornik zahvalil za vse, kar je do sedaj storila družba koroškim Slovincem.

Gosp. vojaški kurat Ant. Jaklič je navel Jenkovo pesem o jadranskem morju ter ob koncu nagovora vskliknil: »Dajte nam slovenskih mater in krasno morje adrijansko bo zopet slovensko.«

Č. g. mestni kaplan Rozman iz Celovca omenja, da ravno te dni zboruje v Celovcu »nemško-avstrijsko

planinsko društvo, ki je seveda (kakor ime potrjuje) bolj nemško ko avstrijsko, društvo, ki zida po slovenskih planinah nemški most do Adrije. Naposled se zahvali govrnik družbi za velikovsko šolo.

Predsednik zaključil na to banket in č. g. tajnik Zlogar prebere 34 došlih brzojavnih pozdravov. Iz Štajarske so brzojavili: podružnica v Gornjem gradu, Gršak na Vranskem, slovensko in hrvaško učiteljstvo, zbrano pri glavni skupščini »Zaveze« v Celju, jarenski Slovenci, »Triglav« v Gradcu in podružnica v Žalcu.

Ob petih je sledil banketu koncert, pri katerem so udeleženci občudovali lepe glasove nastopajočih društev; vse je bilo dobre volje; le prenašlo je zaplapolal kres na Kamnitniku v znamenje, da je treba oditi na kolodvor. Školja Loka pa ostane zborovalcem v prijetnem spominu kot dično mesto, kot kraj rodoljuba, kot kraj sloge.

Smešnica. »Brivec, zakaj pa vi vedno take grozovite dogodke pripovedujete, kadar me strižete?« — »To je pač jasno, potem vam zlezejo lasje kvišku in jaz jih lažje strižem.«

Razne stvari.

Domače. (Cesarjev rojstni dan) se je včeraj obhajal. V Mariboru so jutraj zgodaj začeli grometi topiči, ob 9. uri pa so mil. knezoškof peli slovesno sv. mašo v stolnici. Bili so navzoči mariborski duhovniki, častniki in razni uradniki in mnogo drugih vernikov. Bog ohrani, Bog obvaruj nam cesarja, Avstrijo!

(Milostni knezoškof) so naklonili podružni cerkvi sv. Radegunde v šmihelski župniji nad Mozirjem velikodušni dar 50 kron. V imenu cele župnije se najponižneje zahvaljuje cerkveno predstojništvo.

(60letnico svojega častnega člana) gosp. J. Frischaua, vseučiliškega profesorja, obhaja »Slovensko plan. društvo« dne 8. septembra v Mozirju. Pravičnemu Nemen, vrlemu podporniku slov. turistik, blagemu dobrotniku občine lučke in solčavske, kličemo: Slava mu!

(V gornjegrajski dekaniji) je bilo birmovanih 2019 otrok in sicer v Mozirju 240, Št. Mihelu 88, Rečici 367, Ljubnem 287, Lučah 204, Solčavi 129, pri Sv. Francišku 100, v Gornjem gradu 265, pri Novi Štifti 120, v Šmartinu 98 in Nazarji 122.

(Volilni shod) se obhaja prihodnjo nedeljo popoldne ob 3. uri v Slovenjem Gradcu. Poročal bo državni poslanec g. Jos. Žičkar o dogodkih v državnem, in g. Ivan Vošnjak o deželnem zboru. Gosp. J. Žičkar nas nadalje prosi, naj naznanimo, da dne 5. septembra ne more priti v Žiče, kakor se je brez njegovega vedenja v časnikih naznanilo, ker ta dan (5. septembra namreč) je že obljubil, da pride v Velenje.

(Visok obisk.) Dne 13. avgusta predpoldan se je cesarski namestnik Bacquehem peljal v Slov. Gradec. Ko se je vozil mimo Št. Jana, ki je bil olepšan z zastavami, gromeli so topiči, in pri lepi kapelici za cesto ga je pozdravila šolska mladina z učiteljstvom, občinski zastop in č. g. provizor; cesarski namestnik se je dalj časa z njimi prijazno pogovarjal, in popoldan vračajoč se iz Slov. Gradca, si je najprej ogledal lepo cerkev in obiskal šolo.

(Volitve v okrajni zastop kozjanski.) Iz skupine trgov je izvoljenih 12 zastopnikov in sicer na Pilštanju: č. g. M. Tomazič, g. M. Zupančič in g. J. Maček. V Kozjem: g. Frid. Fehr, g. A. Wachtschitsch, oba Nemca, g. M. Horvat in g. A. Dobrave. V Podsredi č. g. J. Galun, g. J. Skrbec in g. Fr. Levstik. V Podčetrku: gg. M. Volavšek in A. Vrhovšek, oba Slovenca

in to prvokrat. V kmečkih občinah so izvoljeni naslednji vrli možje: gg. A. Fišer, župnik v Zagorju, M. Vrečko, J. Tomšič, A. Maček in M. Gril, vsi iz Prevorja, Fr. Guček iz Kozjega, J. Jazbinšek iz Št. Vida, A. Bovha iz Buč, Fr. Bah iz Buč, Bl. Cerjak iz Koprivnice, J. Turnšek iz Olimjega. Nemci so v zastopu le trije; v odbor pa naj nobeden ne pride!

(Lesena uta ali veranda) pri Slapu pod Rinko je vrlo dobro dodelana; v ponedeljek se je pribila že tudi tabla, ravno tako pri »Potočnikovi zijalki« na Olšovi, kjer so videti krasni kapniki, tako imenovano »Olšovsko mleko«.

(Vojaške vesti.) Včeraj se je napotila iz Gradca 11. pehotna brigada proti Celju, kamor dospe dne 27. avgusta in se združi z 12. pehotno brigado, ki pride iz Celovca mimo Velenja. Razun teh dveh brigad in 44. deželno-brambovske brigade se udeleži dne 9. in 10. septembra velikih vojaških vaj tudi 5. dragonski polk, 3. in 8. topničarski polk proti 28. ljubljanski diviziji.

(Primicija v Olimiju.) V Olimiju je bila dne 15. avgusta nova sv. maša č. g. Jožefa Žekarja. V tej cerkvi ni bilo sv. nove maše od tistega časa, ko so rajni nepozabni knez Anton Martin svojo sv. mašo peli. Zato je bilo veselje tem bolj veliko. Pridigo so imeli nepozabni nekdanji naš župnik, vlč. g. dekan Lempl.

(Za jezikovne naredbe.) Občina Bezovica v vojniški in črešnjski župniji je v občinski seji dne 7. avgusta pritrdila z veseljem jezikovni postavi za Česko, in želi enako postaviti za Slovence.

(Šolska zastava.) Da bi mladina Franc-Jožefove šole v Ljutomeru ob slovesnih prilikah mogla tudi zunaj šole dostojno nastopati, hoče ji učiteljstvo omisliti cerkveno in šolsko zastavo. Za pokritje dotičnih stroškov priredi učiteljstvo v nedeljo dne 29. avgusta takoj po večernicah v telovadnici šolsko veselico s petjem, deklamacijo, sviranjem na goslih, s tamburanjem otrok in z igrokazom: »Dragocena posoda ali sesterska ljubezen«. Vstopnina znaša 20 kr. za sedeže in 10 kr. za stoječa. Preplačila se hvaležno sprejemajo. Prosto-voljni prispevki pa se naj pošiljajo g. ravnatelju Franc-Jožefove šole. Posebna vabila se ne izdajajo.

(Smrten padeč.) Anton Klakočar, čez 50 let star mož, v službi pri grajščini v Kozjem, je dne 16. avgusta tako nesrečno padel z voza, na katerem je nagaal otavo, da je bil v par sekundah mrtev. To je že letos četrti slučaj nagle smrti v Kozjem.

(Sv. misijon) se bo obhajal v Kozjem od dne 4. do 12. septembra. Vodili ga bodo čč. gg. lazaristi od Sv. Jožefa pri Celju.

(Lepo darilo.) 500 gld. je daroval č. g. Jakob Košar, vpok. župnik, jurjevski rojak, za zidanje nove farne cerkve pri Sv. Jurju ob Ščavnici, za kateri velikodušni dar mu najprisrčnejšo zahvalo izreka odbor.

(»Frajtter levica« z Gomilskega) je pretekli teden nosil po Savinjski dolini nemška vabila na socialno-demokratsko veselico v Celju dne 15. avgusta. A razven par »zrelih« mu ni nihče šel na lmanice.

(Razstava grozdja na Bizeljskem.) Vsem vinskim kupcem, posebno vinorejcem in drugim, kateri se za novo vinorejo zanimajo, se naznanja, da se bode ta razstava grozdja letos meseca septembra vršila. Ob razstavi se napravijo od vin. društva izleti v bližnje gorice, kjer imajo vinogradniki in vinski kupci priložnost, se o našem napredku v novi vinoreji presvedočiti ter se lahko sami tudi prepričajo, da ima Bizeljsko in ves kreziški okraj zopet vinorejstvo in se boljših vinorejskih pridelkov, kakor nekdanj v starih, popolnoma po trtni uši uničenih vinogradih. Pri tej priliki se nudi posebno vinskim kupcem najlepša priložnost, stare vinske kupčije tu ponoviti in nove zveze skleniti.